

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

«Σας ρωτώ», είπε «πότε νομίζετε πως αυτό το σύκο κόπηκε από το δέντρο». Όταν όλοι απάντησαν πως ήταν φρέσκο, «Κι όμως πριν από τρεις μέρες» είπε «μάθετε πως κόπηκε στην Καρχηδόνα. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε για την πατρίδα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

«Ας μονομαχήσουμε, για να κριθεί από την έκβαση της μονομαχίας πόσο ο Λατίνος στρατιώτης ξεπερνά τον Ρωμαίο σε ανδρεία». Τότε ο νεαρός, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και παρακινημένος από την επιθυμία του για μάχη, όρμησε στον αγώνα αντίθετα με την διαταγή του υπάτου· και όντας γενναιότερος από τον εχθρό, τον διαπέρασε με το δόρυ και τον γύμνωσε από τα όπλα. Αμέσως οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή. Αλλά ο ύπατος, όταν επέστρεψε στο στρατόπεδο, τιμώρησε με θάνατο τον νεαρό, με τις ενέργειες του οποίου (χάρη στον οποίο) οι εχθροί είχαν τραπεί σε φυγή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, αρκετοί αρχηγοί ληστών τυχαία ήρθαν σ' αυτόν για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού (οικιακούς). Μόλις παρατήρησαν αυτό οι ληστές, αφού πέταξαν μακριά τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στον Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι αυτοί είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

Β.ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α)

huius fici / ficus

muri

urbium

nulli rei

eventus

vim

mors

complurium

tecta

eis/iis/is

incredibilia

β)

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
prope	propius	proxime
fortis	fortior	fortissimus
clara	clariore	clarissima

2.

decerpsisse

sci(v)eris

cautu

tutaturos esse

non vult
confisi essent
consulti sumus
congregimini
conspecta eritis
rue
transfigerent
permoventis
reversurus sit
veniendi
capietis

3.α)

(1^ο κείμενο)

recentem: κατηγορούμενο από το ρήμα esse στο εννοούμενο υποκείμενό του ficum

urbis: γενική κτητική στο oribus

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο est

(2^ο κείμενο)

eventu: αφαιρετική που δηλώνει σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση στο cernatur

pugnandi: απρόθετη γενική (γερουνδίου) αντικειμενική στο cupiditate

(3^ο κείμενο)

in tecto: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο ρήμα conlocavit

abiectis: ιδιάζουσα αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή με υποκείμενο το armis, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα appropinquaverunt

se: υποκείμενο του απαρεμφάτου venisse, ταυτοπροσωπία (λατινισμός), άμεση/ευθεία αυτοπάθεια

3.β)

- **quanto miles Latinus Romano virtute antecellat:** δευτερεύουσα ουσιαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής αγνοίας ως υποκείμενο στο cernatur. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quanto και γι' αυτό είναι μερικής αγνοίας. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο

περιεχόμενο της πρότασης και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (antecellat), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (cernatur) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρόν.

- **Quod ut praedones animadverterunt:** δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο ut (προτάσσεται το quod που αναφέρεται στα προηγούμενα για λόγους έμφασης). Επίσης, το quod, που είναι αναφορική αντωνυμία, στην αρχή περιόδου ισοδυναμεί με δεικτική (= id). Η πρόταση εκφέρεται με οριστική παρακειμένου, δηλώνει το πραγματικό γεγονός που συνέβη στο παρελθόν και η ύπαρξη της οριστικής δείχνει ότι η πρόταση ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη. Σε σχέση με την κύρια πρόταση εκφράζει το προτερόχρονο. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το conlocavit.

4.α)

- ne tutari
- nolite tutati sitis

β)

per quem

γ)

adulescens fortior quam hostis

δ)

et (ab adulescente) fortiore hoste, hasta is transfixus est et armis spoliatus est

ε)

cum arma abiecissent
postquam arma abiecerunt

στ)

- Congrediamur, qui cernamus *
- Congrediamur cretum
- Congrediamur cernendi causa/gratia
- Congrediamur ad/in cernendum

*(Η αναφορική τελική πρόταση πρέπει να αναφέρεται σε όρο της πρότασης από την οποία εξαρτάται, δηλαδή στην περίπτωση μας, στο εννοούμενο nos. Γι' αυτό η αναφορική αντωνυμία που εισάγει τη δευτερεύουσα τίθεται σε ονομαστική πληθυντικού qui και μετατρέπουμε το παθητικό ρήμα cernatur σε α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής.)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

